

Skattebetaler
foreningen

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

FINANSDEPARTEMENTET	
19. SEP. 2003	
Saksnr.	01/4521-47
Art.nr.	

Deres ref 01/4521 SL RSL/rla

Vår ref HTU 958/03

Dato 17 september 2003

HØRING - ENDRINGER I REGLENE OM OFFENTLIGGJØRING AV SKATTELISTER

Vi viser til Finansdepartementets høringsnotat vedrørende endring i reglene om offentliggjøring av skattelister. Etter avtale er Skattebetalerforeningen innrømmet forlenget frist til 19. september 2003.

Skattebetalerforeningen har i lang tid imøtesett en prinsipiell gjennomgang av reglene for offentliggjøring av skattelister. Finansdepartementets forslag vil begrense tilgangen til skattelister, og er i så måte et lite skritt i riktig retning. Etter Skattebetalerforeningens oppfatning går imidlertid ikke forslaget langt nok. Vi vil redegjøre for våre synspunkter nedenfor.

Til pkt 5.1: Bør det fortsatt være åpenhet om skatteliteopplysninger?

Skattebetalerforeningen er enig i departementets konklusjon på side 22 i notatet om at flere av de hensyn som tradisjonelt har begrunnet offentliggjøring av skattelister ikke lenger gjør seg gjeldende. Departementets hovedbegrunnelse for å fortsatt ville offentliggjøre skattelister er hensynet til åpenhet - og hensynet til demokratisk kontroll med ligningsforvaltningen.

Etter vår oppfatning vil offentliggjøring av skattelister ikke bidra til noen demokratisk kontroll av ligningsforvaltningen, og den åpenhet som ønskes har en rekke praktiske ulemper.

- Sett fra *skattyternes* synspunkt vil offentliggjøring av skattelister være til liten hjelp dersom det oppstår tvist mellom skattyteren og ligningsmyndighetene med hensyn til de skattemessige forhold. Slike uoverensstemmelser kan kun løses gjennom klageapparatet, eventuelt ved hjelp av domstolene.

- Med hensyn til å oppdage svart arbeid, og andre uoppgitte skattepliktige inntekter, har skattelister minimal betydning. Vårt inntrykk er at svært få

endringssaker starter med at ligningsmyndighetene blir varslet fra privatpersoner på bakgrunn av tall som fremkommer av skattelistede.

Skattebetalerforeningen vil også peke på at de opplysninger som offentliggjøres gjennom skattelistede i høy grad er egnet til å misforståes. Det er kun nettoinntekt, formue og betalt skatt som oppgis, og både nettoinntekten og formuen kan som kjent være påvirket av en rekke skattemessige forhold som omverdenen ikke kjenner til. Opplysningene kan derfor være misvisende. Det er heller ikke uvanlig at tall i skattelistede ved en feil ikke stemmer overens med de faktiske forhold. En offentliggjøring som er såvidt misvisende er uheldig.

Når det gjelder pressens forhold til skattelistede så har mange års erfaring vist at her skjer det en særskilt form for ukritisk beskrivelse av enkeltpersoners inntekts og formuesforhold i åpenhetens navn. Bortsett fra ønske om at det skal selges flere aviser kan vi ikke se at en slik åpenhet burde være nødvendig.

Skattebetalerforeningen mener at skattelistede ikke burde offentliggjøres i det hele tatt. Særlig gode grunner er det for å forhindre en offentliggjøring via internett.

De etterfølgende kommentarer er avgitt under den forutsetning at skattelistede fortsatt vil være offentlige i en eller annen form.

Til pkt 5.2: Hvilke opplysninger bør være offentlige?

Under forutsetning av at skattelistede fortsatt skal være offentlige, gir forslaget om at listede kun skal inneholde opplysning om navn, fødselsår, poststed, nettoinntekt/formue, skatter og avgifter, en større mulighet for anonymitet enn dagens regler. Ved å fjerne opplysninger om adresse, fødselsdato og skatteklasse vil det bli vanskeligere å identifisere enkeltpersoner, særlig på større steder. Personer som har et vanlig navn vil kunne "forsvinne" i mengden av andre med samme navn. Personer med et mer uvanlig navn vil fortsatt være lett identifiserbar, og vil ikke være hjulpet av endringen. Det blir således svært tilfeldig om den enkeltes inntektsopplysninger lar seg identifisere, og brukes opplysningene så er det fare for forvekslinger.

Skattebetalerforeningen vil påpeke at barn kan ha særlige grunner for personvern, slik at inntekts og formuesforhold for personer under en viss alder uansett ikke burde offentliggjøres.

Til pkt 5.3: Hvordan skal de offentlige opplysningene gjøres kjent?

Skattebetalerforeningen ser positivt på at bestemmelsene om offentliggjøring av skattelister reguleres uttømmende i ligningsloven, og at offentlighetsloven dermed ikke får anvendelse.

Etter Skattebetalerforeningens syn bør en eventuell offentliggjøring av skattelistede *begrenses til utlegg av papirbaserte lister på ligningskontorene*. Vi kan ikke se noen begrunnelse for at listede skal kunne publiseres på internett. En ordning med papirbaserte lister er ansett tilstrekkelig i Sverige. En offentliggjøring på internett er uheldig på flere måter. Listene kan på denne måten brukes til formål som ligger langt utenfor de uttalte formålene med offentliggjøringen, eksempelvis at skattelistede er benyttet av kriminelle for å finne frem til egnede ransofre.

Etter vårt syn vil en offentliggjøring av skattelistede i tre uker på internett ikke bidra i nevneverdig grad til å avdekke uoverensstemmelser mellom virkelige og skattemessige forhold. Dette hensyn vil i stor utstrekning kunne ivaretas ved at listene legges ut i papirbasert form på ligningskontorene.

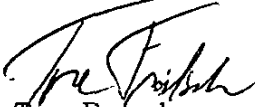
Skattebetalerforeningen ser også liten hensikt i at det skal etableres en ordning med en kostnadsramme på 2,2 millioner kroner i utviklingskostnader, samt årlige forvaltningskostnader på 0,7 millioner kroner for at skattelistede skal ligge ute på internett i elektronisk form i tre uker. I tillegg kommer faren for at opplysningene kan misbrukes i den perioden de ligger ute.

Til pkt 5.4: Masseutlevering

Skattebetalerforeningen er derimot enig i at masseutlevering av skattelistedeopplysninger, også i elektronisk form, vil kunne fortsette overfor banker, kreditinstitusjoner og andre som har behov for slike opplysninger i deres virksomhet. Etter vårt syn er personvernet ivaretatt gjennom at slike institusjoner må ha konsesjon for å få slike opplysninger, samt den taushetsplikt som ansatte der har.

Skattebetalerforeningen støtter forslaget om at pressen ikke lenger skal få skattelistede utlevert gjennom særskilt masseutlevering. Vi kan ikke se at pressen har behov for en slik tilgang.

Med vennlig hilsen

Tore Fritsch
adm direktør

Harry Tunheim